

Kamilla Gerhard Nielsen og Svanlaug Arnardóttir á námskeiði um fæðingar sitjandi barna. Þær unnu náð saman í Danmörku og kenndu námskeiðið saman. Það munu þær einnig gera í október næstkomandi og verður viðfangsefnið þá ótti í fæðingum, segir Kamilla. Mynd/Védis

Auka sjálfstraust við sitjandi fæðingar

Danskur fæðingarlæknir hefur síðustu mánuði kennt íslenskum fæðingarlæknum og ljósmæðrum réttu handtökin þegar börn fæðast sitjandi. „Standandi fæðingar eru lykillinn að betri árangri,” segir Kamilla Gerhard Nielsen

■ ■ ■ Gunnhildur Arna Gunnarsdóttir

„Hræðsla okkar heilbrigðisstarfsfólks leiddi af sér að konur fóru frekar í keisara en að ganga í gegnum fæðingu sitjandi barns. Nú þegar okkur líður vel með sitjandi fæðingar tel ég að konum muni á endanum einnig líða þannig,” segir Kamilla Gerhard Nielsen, danskur fæðingarlæknir sem hefur síðustu 6 mánuði verið hér á landi og kennt réttu handtökin. Hún hefur kennt víða um lönd.

55 fæðingarlæknar og ljósmæður frá Landspítala sátu námskeið hennar nú í febrúar í húsakynnum Læknafélagsins. Hinn helmingur deildarinnar hitti hana á samskonar námskeiði í nóvember. Þá hefur hún einnig kennt á Akranesi og Suðurnesjum. Hún segir að á Landspítala hafi þurft að kalla út þau sem bjuggu yfir reynslu af sitjandi fæðingum sérstaklega, væru þau ekki á vakt, en nú eftir námskeiðið eigi öll að geta sinnt því starfi.

„Við kennum hvernig betur gengur þegar konur annaðhvort standa eða eru á fjórum fótum í fæðingu í stað þess að liggja á bakinu,” segir Nielsen. Sagt er frá því í danska læknablaðinu, *Ugeskrift for læger*, að árið 2016 hafi hún komið heim frá Nýja-Sjálandi með boðskapinn um standandi fæðingar þegar börnin sitja, hún sé frumkvöðull. „Þannig vinnur þyngdarlög málið með þeim.”

Við *Læknablaðið* segir hún mikilvægt að barnið komi í gegnum fæðingarveginn á 5 mínútum. „Hér áður var jafnvel beðið eftir næsta rembingi en þar sem naflastrengurinn klemmist þegar barnið leggst saman er betra að bíða ekki,” segir Nielsen sem rekur stofuna Obstetriwise í

Danmörku þar sem markmiðið er að lágmarka inngríp við fæðingar.

Nielsen segir vandkvæði verða í einni af 1000 hefðbundnum fæðingum en um 2-3 af 1000 við sitjandi. Hins vegar séu vísbendingar um að þau séu ekki fleiri ef konurnar standi. „En við eigum enn eftir að fá staðfestingu á þeirri tilfinningu okkar.”

Hún segir að á gömlu deildinni sem hún starfaði á í Danmörku ákveði nú 80% þeirra kvenna sem sjái fram á sitjandi fæðingu barna sinna að fæða í stað þess að fara í keisaraskurð. Það hafi 60% gert áður en aðferðinni var breytt. „En við sjáum líka að rembingstíminn er almennt styttri við sitjandi fæðingu en þegar hausinn kemur á undan. Konur lýsa einnig minni sársauka því rasskinnar litlu skinnanna eru mýkri en hausinn.”

En er munur á dönskum og íslenskum konum þegar kemur að fæðingum? „Nei,” segir hún. „En ég get þó sagt að mér finnast íslensku konurnar hugsanlega sýna aðeins meira sjálfstraust þegar kemur að náttúrulegu ferli fæðinga. Þær eru kannski aðeins meiri víkingar í sér,” segir hún í léttum tóni. Báðar þjódur búi við mikla þekkingu ljósmæðra.

„Ég hef farið víða og kennt fæðingartækni og séð margt. Við norrænar konur stöndum vel, þar sem sérhæfingin er mikil. Til dæmis eru engar sérhæfðar ljósmæður í Indlandi og fjöldi suður-amerískra landa.”

Nielsen mun nú verða til taks fyrir íslenskt heilbrigðisstarfsfólk á meðan það nær tókum á tækninni.

Formenn norrænu læknafélaganna funda

Mannekla meðal lækna og annarra heilbrigðisstétta, framtíðaráætlanir, krefjandi aðstæður og vaxandi biðlistar voru meðal margra sameiginlegra málefna sem rædd voru á fundi Norræna lækna ráðsins. Fundurinn fór fram í húsakynnum Læknafélagsins þann 9. febrúar. Steinunn Þórðardóttir, formaður Læknafélags Íslands, leiddi starfið að þessu sinni. „Við ræddum einnig afgreiðslu alvarlegra atvika í heilbrigðisþjónustu, en þar getum við klárlega lært af nágrannalöndum okkar,“ sagði Steinunn eftir fundinn.

Steinunn Þórðardóttir, formaður Læknafélagsins, Thorben Buse, frá danska félaginu, Camilla Noelle Rathcke, formaður þess danska, Jeppe Berggreen, frá danska, Janne Aaltonen, frá finnska félaginu, Hanna Havainen, frá sænska. Á skjánum á Teams: Axel Rød, frá norska læknafélaginu, Niina Koivuviita, formaður finnska læknafélagsins og Mervi Kattelus, frá finnska. Hægra megin við borðið: Dögg Pálsdóttir, frá Læknafélaginu, Siri Skumlien, frá norska, Sofia Rydgren Stale, formaður sænska læknafélagsins og loks fremst Anna Ingmanson, frá sænska. Mynd/Védis

Innkalla Staklox og stöðva ávísun á sýklalyfið vegna ónæmra baktería

Einstaklingur hér á landi sem tekið hafði lyfið Staklox í júlí 2022 hefur greinst með sýkingu af völdum sýklalyfjaónæmra baktería. Lyfjastofnun stöðvaði sölu og ávísanir lyfið 7. febrúar og kallaði inn birgðir

Alls leystu 12.190 einstaklingar út 14.851 pakkningar af lyfinu staklox á árinu 2022, sem 4970 lækna höfðu ávísað. Sjúkratryggingar Íslands tóku tölurnar saman fyrir Lyfjastofnun en stofnuninni er aðeins kunnugt um þetta eina tilvik sýkingar. Í skriflegu svari stofnunarinnar segir að ekki sé fordæmi fyrir innköllun lyfja vegna fjölonæmra baktería hér á landi. „Lyfjastofnun tekur atvikinu alvarlega og bregst við í samræmi við það.“

Bakterían sem greindist er sú sama og greinst hefur í nokkrum einstaklingum í Danmörku sem fengu sýklalyfið Dicillin í hylkjum frá september 2022 til janúar 2023. Lyfið er sambærilegt Staklox og bæði framleidd af fyrirtækinu Sandoz,

samkvæmt fréttum á vefjum Lyfjastofnunar og Embættis landlæknis.

Guðrún Aspelund sóttvarnalæknir segir fylgst með málinu því öll frekari útbreiðsla sýklalyfjaónæmra baktería sé alvarlegt lýðheilsumál. Þessi baktería sé þó ekki mjög meinvirk. „Hún er næm fyrir öðrum sýklalyfjum eins og Keflex.“

Í svari Lyfjastofnunar segir að þegar staðan hafi verið ljós hafi apótek verið upplýst. Starfsfólk þeirra hafi verið beðið um að taka við þeim Staklox-hylkjum sem einstaklingar skiluðu inn og afhenda sama fjölda af Dicloxycillin Bluefish-hylkjum til þeirra sem voru í virkri lyfjameðferð. „Þetta var gert til að birgðastýra því sem til var af Dicloxycillin Bluefish í landinu.“

Læknar hafi verið upplýstir og sms send úr Heilsuveru á alla þá 1100 einstaklinga sem höfðu fengið Staklox ávísað síðustu tvær vikur. Samkvæmt upplýsingum Lyfjastofnunar er ekki vitað hve langan tíma rannsóknin mun taka, en allt kapp er lagt á að finna orsök mengunarinnar. Danmörk sé leiðandi í rannsókninni og sé í samskiptum við framleiðanda lyfsins.

„Lyfjastofnun tekur atvikinu alvarlega og bregst við í samræmi við það.“